

Geologická naučná stezka

západní částí Českého krasu

Mořina – Lom Velká Amerika

Netopýr velký
(*Myotis myotis*)

Netopýr černý
(*Barbastella barbastellus*)

Opuštěný vápencový lom s odkrytým geologickým profilem spodním devonem (410 – 400 miliónů let).

První zmínky o dobývání vápence v Českém krasu jsou z roku 1320, kdy český král Jan Lucemburský udělil mílové právo k pálení vápna. Hlavní rozmach těžby však přišel až s rozvojem vysokopečnického hutnictví. V polovině 19. století již byla dopravována železná ruda z dolů v Nučicích k Vojtěšské huti na Kladně po malodráze. V roce 1900 byla železniční vlečka přivedena i do oblasti Mořiny a vápenec se po ní dopravuje dodnes. Dnešní využití vápenců je hlavně ve stavebnictví (cement, vápno) a nemalý podíl těžby z místních lomů slouží k odsíření tepelných elektráren v severních Čechách.

V lomu byly těženy čisté vysokoprocentní koněpruské a slivenecké vápence pražského souvrství (spodní devon). Původně horizontálně uložené vrstvy vápenců byly při variském vrásnění, před cca 370 milióny lety, vztyčeny svisle. Výběrovou těžbou pouze nejčistších vápenců vznikl úzký a hluboký lom kaňonovitého tvaru. Příčné i směrné zlomy narušující lomové stěny společně s uložením vápenců způsobují časté skalní řícení. Jeden z větších sesuvů v jižní lomové stěně zapříčinil i předčasné ukončení těžby v roce 1963. Opuštěný lom a hlavně přes 3 km dlouhý systém těžebních a průzkumných podzemních chodeb, které na něj navazují, se staly evropsky významným zimovištěm netopýrů. Z jedenácti sledovaných druhů patří k nejčetnějším **netopýr velký** (*Myotis myotis*) a **netopýr černý** (*Barbastella barbastellus*).

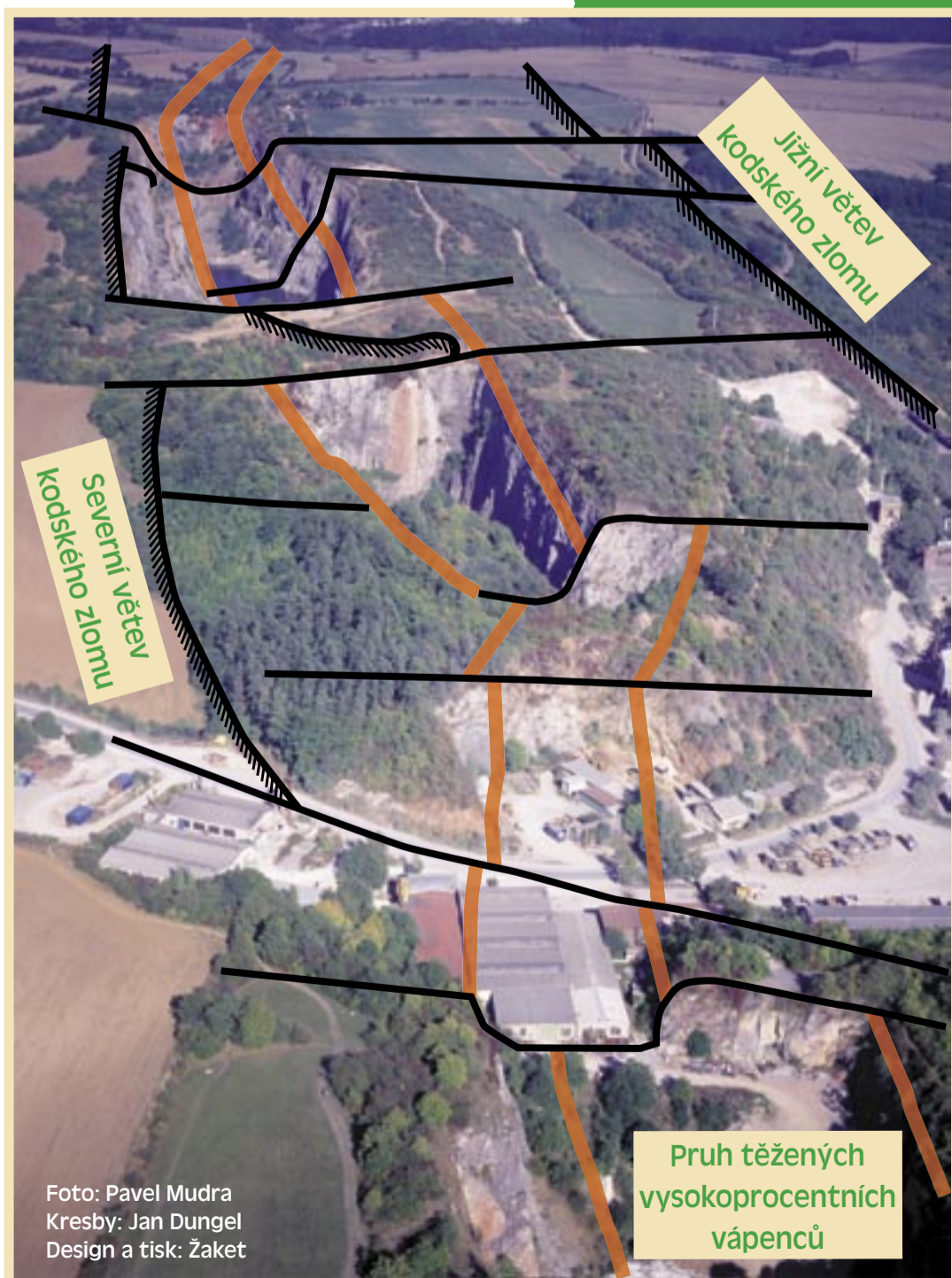

Foto: Pavel Mudra
Kresby: Jan Dungal
Design a tisk: Žaket

🇬🇧 Mořina – Velká Amerika Quarry

The exploitation finished in 1963. Originally horizontal limestone strata were steeply inclined during the Variscan folding. Selective mining of the high-grade limestones caused the deep canyon-like shape of the quarry.